

ЗАТВЕРДЖУЮ

в. о. директора Національного бюро
розслідувань на транспорті

Ігор Мішарін

« 09 » квітня 2026 року

З В І Т (кінцевий)

про технічне розслідування аварійної події (АП), що сталася 28 серпня 2025 року
близько 16.30 з незареєстрованим водним мотоциклом «Sea Doo», д. н. «ua 5595
KV» на річці Смотрич Дністровського водосховища поблизу с. Устя Кам'янець-

Подільського району Хмельницької області (зіткнення водного мотоцикла із
пришвартованим до пірса стоянковим судном, внаслідок чого 2 особи отримали
травми)

Національне бюро розслідувань на транспорті
(НБРТ), м. Київ, просп. Берестейський, 14

«30» березня 2026 року

Група з розслідування, утворена наказом в. о. директора НБРТ від 10.09.2025 № 39, відповідно до положень статті 67 Закону України «Про внутрішній водний транспорт», та Порядку проведення технічного розслідування аварійних подій, пов'язаних із судноплавством на внутрішніх водних шляхах, затвердженим Міністерством розвитку громад та територій України наказом від 25 листопада 2025 року № 1627, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 грудня 2025 року за № 1946/45352, провели в період з 10 вересня 2025 року до 30 березня 2026 року розслідування аварійної події, що сталася 28 серпня 2025 року близько 16.30 з водним мотоциклом «Sea Doo» на річці Смотрич Дністровського водосховища поблизу с. Устя Кам'янець-Подільського району Хмельницької області.

Відповідно до положень статті 67 Закону України «Про внутрішній водний транспорт», пункту шостого Положення про НБРТ, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури від 27 вересня 2023 року № 881 (в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 04 листопада 2025 року № 1563) метою розслідування аварійних подій на внутрішньому водному транспорті є визначення обставин та причин їх виникнення з метою запобігання майбутнім аваріям та інцидентам і покращення безпеки на внутрішніх водних шляхах.

Група з розслідування не встановлює вину чи відповідальність осіб, причетних до аварій та інцидентів, та проводить розслідування окремо від будь-якого службового, адміністративного, досудового чи судового розслідування у кримінальних справах.

Розслідування розпочато – 10.09.2025.

Розслідування завершено – 30.03.2026.

Скорочення застосовані у Звіті:

<u>АП</u>	- аварійна подія;
<u>ТЗ</u>	- транспортний засіб;
<u>Аварійний ТЗ</u>	- водний мотоцикл, гідроцикл, «Sea Doo» д. н. «ua 5595 KV» Реєстраційний № в Державному судновому реєстрі України (далі – ДСР України): УПС-4226, ДР 031, Дата першої реєстрації 17.04.2027; Модель-BRP SPARK 3UP 900HO GB; зареєстрований на фізичну особу;
<u>Стоянкове судно</u>	- мале стоянкове судно (плавдача), з написом на борту «Family boat» д. н. UAP-0680-K, зареєстроване в Судновій книзі України: серія книги АС № 07 за порядковим номером 680;
<u>БСМС</u>	- база для стоянок малих суден;
<u>ВВШ</u>	- внутрішні водні шляхи;
<u>ВВТ</u>	- внутрішній водний транспорт;
<u>ДСРУ</u>	- Державний судновий реєстр України;
<u>СКУ</u>	- Суднова книга України;
<u>Закон</u>	- Закон України «Про водний транспорт»;
<u>Прокатний пункт (водних ТЗ)</u>	- відповідно до п.2 розд. I місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів: «прокатний пункт – місце для стоянки малих або спортивних суден, водних мотоциклів, на якому судна надаються в платне користування та надаються послуги з проведення розваг на воді; (таке ж визначення відповідно до п. 3 розд. I Правил безпеки людей на водних об'єктах, затверджених наказом МВС України № 301);
<u>Положення про СУБС на МРТ</u>	- (Положення (1)) – Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженого наказом Міністерством транспорту України від 20.11.2003 № 904, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України за № 1193/8514 від 19.12.2003);
<u>Місцеві Правила плавання для малих суден і водних мотоциклів</u>	- (Правила (1)) – Правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді у Хмельницькій області, затверджена розпорядженням начальника Хмельницької ОВА від 01.06.2023 за № 445/2023-р.
<u>Порядок реєстрації суден</u>	- (Порядок (1)) Порядок реєстрації суден у Державному судновому реєстрі України та Судновій книзі України, затверджений наказом Міністерства інфраструктури України від 11.04.2022 № 203, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.04.2022 за № 439/37775.
<u>Правила безпечної експлуатації БСМС</u>	- (Правила 2) – Правила безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден затверджених наказом Мінрозвитку № 101 від 22.02.2023, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 11.04.2023 за № 600/39656;
<u>КУпАП</u>	- Кодекс України «Про адміністративні правопорушення».
<u>Правила безпеки людей на водних об'єктах</u>	- (Правила 3) – Правила безпеки людей на водних об'єктах, затверджені наказом МВС України № 301 від 10.04.2027, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 р. за № 566/30434;

1. Обставини, за яких сталася аварійна подія

1) Загальна інформація про АП:

28 серпня 2025 року двоє відпочиваючих громадян узяли напрокат на базі відпочинку в готельному комплексі «Садиба «Тарас Бульба» водний мотоцикл «Sea Doo» д. н. «ua 5595 KV», після 3-хвилинного інструктажу, *особи 1* посадовою особою зазначеного готельного комплексу було надано ключі запалення від водного мотоциклу, відтак було надано фактичний дозвіл на керування водним мотоциклом, з мотором потужністю 90 к. с. Прокат водного мотоциклу було дозволено вказаним особам на час – 10 хвилин.

О 16:36 місцевого часу, приблизно за 10 хвилин після початку користування водним ТЗ, водій, керуючи на великій швидкості, допустив зіткнення з малим стоянковим судном (плавдачею) «Family boat», ошвартованим біля плавучого пірсу.

В розпорядженні розслідування є фрагмент відеозапису зі стаціонарної відеокамери, що розташована поблизу місця події, на якому з моменту 16год35хв44с по 16год36хв14с зафіксовано пересування водного мотоцикла річкою Смотрич, на великій швидкості повз плавучий пірс з ошвартованим пасажирським річковим судном, при тому аварійний ТЗ з'являється в полі зору камери о 16год36хв00с, в подальшому в момент 16год36хв10с чутно характерний для удару двох твердих предметів звук, одночасно за поведінкою причального матроса, який попав в поле зору камери і який спостерігав за гідроциклом, видно і чутно, що відбулося аварійне зіткнення.

2) Узагальнені відомості щодо постраждалих (травмованих) осіб:

- *особа 1* – водій водного мотоцикла, 1999 р. н.

- *особа 2* – пасажир водного мотоцикла, 2002 р. н.

Даних щодо загального стану здоров'я судноводія на час АП – немає. За даними зазначеними в листі місцевого органу Національної поліції від 08.10.2025 (489100) № 164339-2025 (510799) – *особа 1* в часі аварійної події «згідно показів не перебував у стані алкогольного сп'яніння».

З показів свідків відомо, що особа, яка керувала аварійним ТЗ (фактичний судноводій) *особа 1* після АП перебував на лікуванні та отримував реабілітаційні процедури протягом близько трьох наступних місяців (до початку грудня 2025 року).

3) Інформація про погодні умови:

Відповідно до архіву погоди 28.08.2025 о 16:00 в с. Устя Кам'янець-Подільського району Хмельницької області: малохмарна, сонячна погода, температура повітря до +30°C (+15-+30 °C), вітер помірний, південний – південно-східний 4-8 м/с, без опадів.

2. Фактична інформація стосовно кожного причетного судна

1) самохідне моторне, прогулянкове мале судно - водний мотоцикл «Sea Doo» д. н. «ua 5595 KV» Реєстраційний № в Державному судновому реєстрі України (далі – ДСР України): УПС-4226, ДР 031, Дата першої реєстрації 17.04.2017; Модель-BRP SPARK 3UP 900HO GB; зареєстрований на власника – фізичну особу (дані про власника містяться в ДСРУ за липень 2025, січень 2026); довжина-2,79 м; ширина 1,18 м; матеріал корпусу – склопластик; тип, кількість, потужність головної силової установки (механізму) – Rotax, № M9891415, один, 90 к.с. В часі АП (з 01.08.2025) судно було виключено з ДСРУ (припинена реєстрація), проте, щодо зміни власника, підтверджуючих документів, не було надано.

2) Мале стоянкове судно (плавдача), з написом на борту «Family boat» UAR-0680-K, зареєстроване в Судновій книзі України: серія книги АС № 07 за порядковим номером 680, в часі зіткнення з ним водного мотоциклу перебувало ошвартованим біля плавучого пірсу, без людей на борту.

Довжина судна: 13,90 м; Ширина – 4,40 м; Висота борту – 1,18 м. Матеріал корпусу – сталь. Без силової рушійної установки (механізму). Власник – фізична особа;

3) Судячи з представлених органом поліції фото, характеру пошкоджень водного мотоцикла, травм потерпілих – безпосереднє зіткнення корпусу водного мотоцикла відбулося нижче виступаючої за зріз борту конструкції прогулянкової палуби (анфілади), яка розташована навколо головної надбудови стоянкового судна, конструктивна кругова палуба виступає за обводи корпусу стоянкового судна (плавдачі) приблизно на 0,8 м., на висоті приблизно 0,8-1,0 м.

3. Дані про рейс

28.08.2025 о 16:25 – 16.35 двоє осіб здійснювали водну прогулянку водним мотоциклом, по річках Дністер, Смотрич, не маючи кваліфікаційних свідоцтв на право керування водним мотоциклом, відпливаючи з незареєстрованої у встановленому порядку бази прокату водних мотоциклів (БСМС), яка не перебувала під наглядом (контролем) відповідних державних (місцевих) органів влади. Відтак, акти огляду вказаної бази для стоянок малих суден (бази прокату) – відсутні. Дані про відкриття і реєстрацію БСМС в місці АП – відсутні. Водна акваторія на якій здійснювалася водна прогулянка не відведена і не зареєстрована місцевими органами влади як акваторія для керування (навчання водінню) водними мотоциклами, або як місце (зона) для проведення розваг на воді з використанням водних мотоциклів.

На відео та на фото видно, що водний шлях (акваторія), яким водний мотоцикл з двома особами на ньому, вертається на незаконно функціонуючу базу прокату водних мотоциклів, на великій швидкості, проходячи відстань близько 220-250 м (до зіткнення із стоянковим судном) за 10 секунд, при цьому проходячи повз місце масового відпочинку населення на воді (пляж) ближче за 200 м (це видно на відео і на фото). Швидкість водного мотоцикла в час фільмування на відео була близько 80-90 км/год, що в 5-6 разів перевищує дозволену місцевими Правилами плавання для малих суден (Правила (1)) (порушення пп.16, 20 розд. II місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів¹).

¹ – Правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді у Хмельницькій області, затверджена розпорядженням начальника Хмельницької ОВА від 01.06.2023 за № 445/2023-р.

Даний транспортний засіб є виключеним з ДСР України, за заявою власника, з 01.08.2025, відтак усі суднові документи на даний транспортний засіб вилучено. Проте вказаний незареєстрований водний мотоцикл експлуатувався (здавався в прокат) без суднових документів, на судні (водному мотоциклі) не нанесено унікальний ідентифікаційний номер, що є порушенням пп. 3, 21 розд. II місцевих Правил (1), та заборонено чинним законодавством (ст. 116 КУпАП²).

4. Відомості про постраждалих

- *Особа 1* – фактичний водій водного мотоцикла, 1999 р. н., військовослужбовець у відпустці, отримав переломи правої ноги, правої руки, забої;

- *Особа 2* – пасажир водного мотоцикла, 2002 р. н., менеджер підприємства, отримала відкритий перелом правої ноги, забої.

² – Кодекс України «Про адміністративні правопорушення».

5. Наслідки АП, основні та сприяючі фактори

1) забруднення довкілля – не виявлено;
2) поломки, відмови та стан обладнання (технічний фактор) – не виявлено;
3) порушення процесів та процедур (організаційний фактор) – виявлені низка порушень чинних Правил (1), (2), (3), та порушень заборон, встановлених чинним законодавством (статті 116, 116-¹, 116-³ КУпАП, порушення місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів, порушень Порядку реєстрації суден у ДСРУ³ (СКУ), порушення Правил безпечної експлуатації БСМС), та, відтак, відповідних норм та положень Закону України «Про внутрішній водний транспорт». Так, база для стоянок малих/маломірних суден (фактичний пункт прокату водних мотоциклів⁴), – не зареєстрована відповідними місцевими органами влади, відтак не була піддана оглядам відповідно до розд. V Правил безпечної експлуатації БСМС (Правила (2), особами, які відповідають за безпечну експлуатацію БСМС, або мають бути залучені до огляду, отже не повинна була експлуатуватися⁵.

Відповідно до свідоцтва Адміністрації судноплавства № 002795 (серія АС №001075) від 01.08.2025, власником аварійного ТЗ у вказаному вище свідоцтві зазначена фізична особа (свідоцтво – в додатках), разом з тим, відповідно до записів ДСРУ за останні періоди – власником вказаного водного мотоцикла зазначена фізична особа⁶ (дані з ДСР України – в додатках).

Державна реєстрація аварійного ТЗ припинена відповідно до свідоцтва про виключення з ДСРУ від 01.08.2025, та не поновлена надалі відповідно до встановленого порядку, протягом відповідного строку³ - 14 днів (порушення ст. 27 (абз. 4) Закону України «Про внутрішній водний транспорт»).

Власником нелегального (незаконного, незареєстрованого у встановленому порядку) прокатного пункту водних мотоциклів (адміністрацією готельного комплексу) було надано дозвіл на вихід у плавання особі, яка не має документу на право керування цим видом моторного прогулянкового судна. При цьому 01.08.2025 власником зазначеного водного мотоциклу, подана заява про припинення державної реєстрації вказаного транспортного засобу, яка задоволена органом реєстрації (Адміністрація судноплавства), з наданням колишньому власнику, фізичній особі свідоцтва про виключення судна з ДСРУ.

³ – Порядок реєстрації суден у Державному судовому реєстрі України та Судновій книзі України, затверджений наказом Міністерства інфраструктури України від 11.04.2022 № 203, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20.04.2022 за № 439/37775.

⁴ - відповідно до п.2 розд. I місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів: «прокатний пункт – місце для стоянки малих або спортивних суден, водних мотоциклів, на якому судна надаються в платне користування та надаються послуги з проведення розваг на воді»

⁵ – Відповідно до п. 29 розд. III Правил безпечної експлуатації БСМС (Правила (2) в скороченнях) база (БСМС) не повинна експлуатуватись без рішення відповідної місцевої державної адміністрації про відкриття бази або свідоцтва про реєстрацію бази, виданого Адміністрацією судноплавства до набрання чинності Законом України «Про внутрішній водний транспорт».

⁶ - відповідно листа Адміністрації судноплавства від 17.09.2025 № 15241/13/15-25 до ДСР України було внесено зміни відносно вищевказаного водного мотоцикла на підставі заяви від 24.07.2025, поданої уповноваженою власником особою, у зв'язку зі зміною прізвища власника судна на «фізичну особу».

Надалі, у встановлений термін, новий власник водного мотоцикла (якщо такий був) не подав заяву про поновлення реєстрації ТЗ до ДСРУ (або до Суднової книги України – СКУ). Відтак, новий власник, якщо такий був, не мав ніяких суднових документів на даний транспортний засіб, відтак, не мав права давати його в тимчасове користування будь-якій особі, та повинен був зберігати вказаний водний мотоцикл на штраф-майданчику для зберігання таких суден, що не зареєстровані у встановленому порядку або не мають власника⁷.

4) особистісний фактор – особа, яка керувала водним мотоциклом, (*особа 1*), не мала кваліфікаційних документів, які дають право керувати водним мотоциклом, та не мала навичок управління даним видом транспорту. Керування прогулянковим моторним судном особою, яка не має документу на право управління заборонено чинним законодавством (п. 6 розд. II місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів (Правила (1), част. п'ята ст. 116 – КУпАП). Відповідно до постанови від 13.10.2025 № 73 «Про накладення адміністративного стягнення по справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки судноплавства на річковому транспорті» на вказану особу (*особа 1*) начальником місцевого міжрегіонального управління Адміністрації судноплавства накладено стягнення у вигляді штрафу.

⁷ - Відповідно до п. 2.1 та Додатку 3 «Функціональні вимоги до баз для стоянок маломірних (малих) суден до п. 5.3.4 Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженого наказом Міністерством транспорту України від 20.11.2003 № 904, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України за № 1193/8514 від 19.12.2003) на БСМС мають бути обладнані штрафні площадки для встановлених малих суден (порушників, прим. ред.), та таких що не мають власників.

Водні мотоцикли заборонено здавати напрокат особам, які не мають документа на право управління (п. 21 розд. III місцеві Правила плавання малих суден і водних мотоциклів (Правила (1), част. третя ст. 116-1 КУпАП). Посадова особа, яка дозволила вихід у плавання особі без належного свідоцтва (прав) на керування водним мотоциклом, порушила чинне законодавство у сфері безпеки судноплавства.

Посадова особа, яка надала в тимчасове користування (в прокат) не зареєстрований у встановленому порядку водний транспортний засіб порушила заборони чинного законодавства у сфері безпеки судноплавства (част. третя ст. 116-1 КУпАП, та п. 3 розд. II місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів (Правила (1)).

Посадова особа, яка надала в тимчасове користування (в прокат) належно не зареєстрований у встановленому порядку водний ТЗ, здійснювала експлуатацію водних мотоциклів в незареєстрованому у встановленому порядку прокатному пункті водних ТЗ. Дана база для стоянок малих суден не була відкрита та не була піддана первинному та оперативному оглядам, не мала рішення місцевої державної адміністрації про відкриття бази, свідоцтв, актів огляду, журналів, стендів, актів випробування гідроспоруд, обладнання, тощо які передбачені як обов'язкова документація БСМС⁸

Невиконання посадовими особами правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден є порушенням чинного законодавства (ст. 118 КУпАП).

Відповідно до п. 3 розд. I місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів у межах Хмельницької області вказані Правила поширюються на власників і судновласників малих суден, водних мотоциклів, судноводіїв малих суден, водних мотоциклів, власників і персонал БСМС. Відповідно до п. 1 розд. V місцевих Правил плавання малих суден та водних мотоциклів забезпечення безпеки плавання малих суден, водних мотоциклів покладається на судновласника та судноводія таких суден, у тому числі і тих, які отримують у прокатних пунктах для платного використання. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення органу реєстрації судна про будь-які зміни відомостей, що підлягають внесенню у встановленому порядку до Суднової книги України (СКУ), ухилення особи від обов'язкової реєстрації судна в СКУ, в ДСРУ, заборонені чинним законодавством. За порушення чинних заборон власник аварійного мотоцикла, так само, як і власник фактичного незаконного пункту прокату водних мотоциклів не були піддані ніяким стягненням, в той же час, для запобігання подібним серйозним аварійним випадкам в майбутньому, вказаним особам слід дотримуватися правил, положень, вимог, які регламентовані вищезазначеними нормативно-правовими актами (Правила(1) (2)(3), Положення (1), Порядок (1), Закон, див. перелік скорочень стор. 2 Звіту).

⁸ – Правила безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден затверджених наказом Мінрозвитку № 101 від 22.02.2023, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 11.04.2023 за № 600/39656 (далі – Правила безпечної експлуатації БСМС).

Щодо реагування органів державної і місцевої влади, відповідальних за здійснення державного нагляду за безпекою судноплавства на внутрішніх водних шляхах, додержання суб'єктами ВВТ вимог законодавства з безпеки судноплавства, державний нагляд за виконанням і станом дотримання місцевих Правил плавання для малих суден і водних мотоциклів (Правил (1) в списку скорочень), на вказані вище порушення, група з розслідування зазначає таке:

- на особу, яка керувала аварійним ТЗ, місцевим територіальним органом Адміністрації судноплавства накладено стягнення, згідно з постановою уповноваженої особи;

- щодо особи, яка надала в користування (в прокат) належно не зареєстрований плавзасіб, який підлягає реєстрації через поновлення реєстрації в ДСРУ, СКУ, та видачу судових документів, протокол про адміністративне правопорушення не складався, постанова про накладення адміністративного стягнення не оголошувалася, стягнення не застосовувалося;

- щодо особи, яка експлуатувала нелегальний (не відкритий та не зареєстрований у встановленому порядку) прокатний пункт (БСМС) водних мотоциклів протокол про адміністративне правопорушення не складався, постанова про накладення адміністративного стягнення не оголошувалася, стягнення не застосовувалося;

- щодо судновласника водного мотоцикла, який не забезпечив належного зберігання водного мотоциклу, не забезпечив обмеження доступу до транспортного засобу, шляхом розміщення водного мотоциклу на штраф-майданчику, через припинення його реєстрації, та відповідну заборону експлуатації даного

транспортного засобу – протокол про адміністративне правопорушення не складався, постанова про накладення адміністративного стягнення не оголошувалася, стягнення не застосовувалося.

- посадові особи Хмельницької ОВА (ОДА), органів місцевої влади і самоврядування (адміністративні комісії виконавчих органів рад) на осіб, причетних до АП, стягнень не накладали;

- посадові особи місцевих територіальних органів Національної поліції на осіб, причетних до АП, стягнень не накладали.⁹

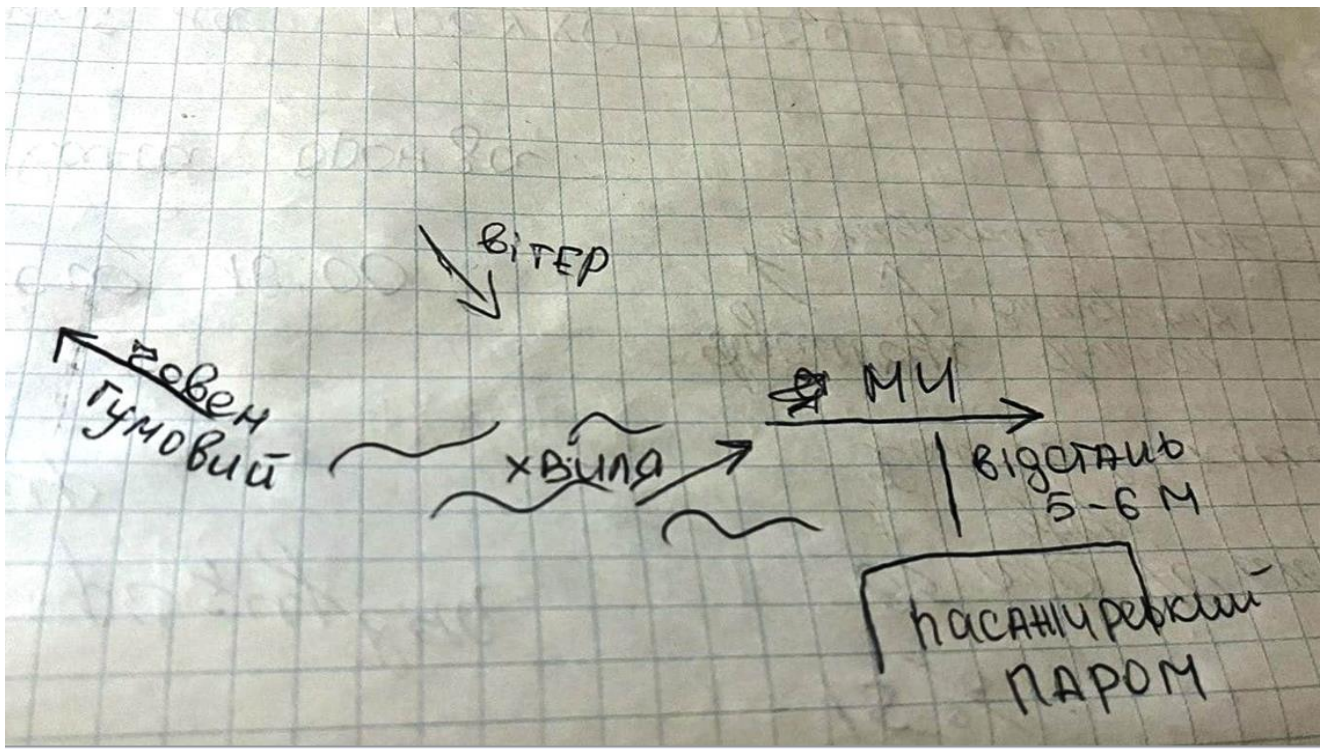
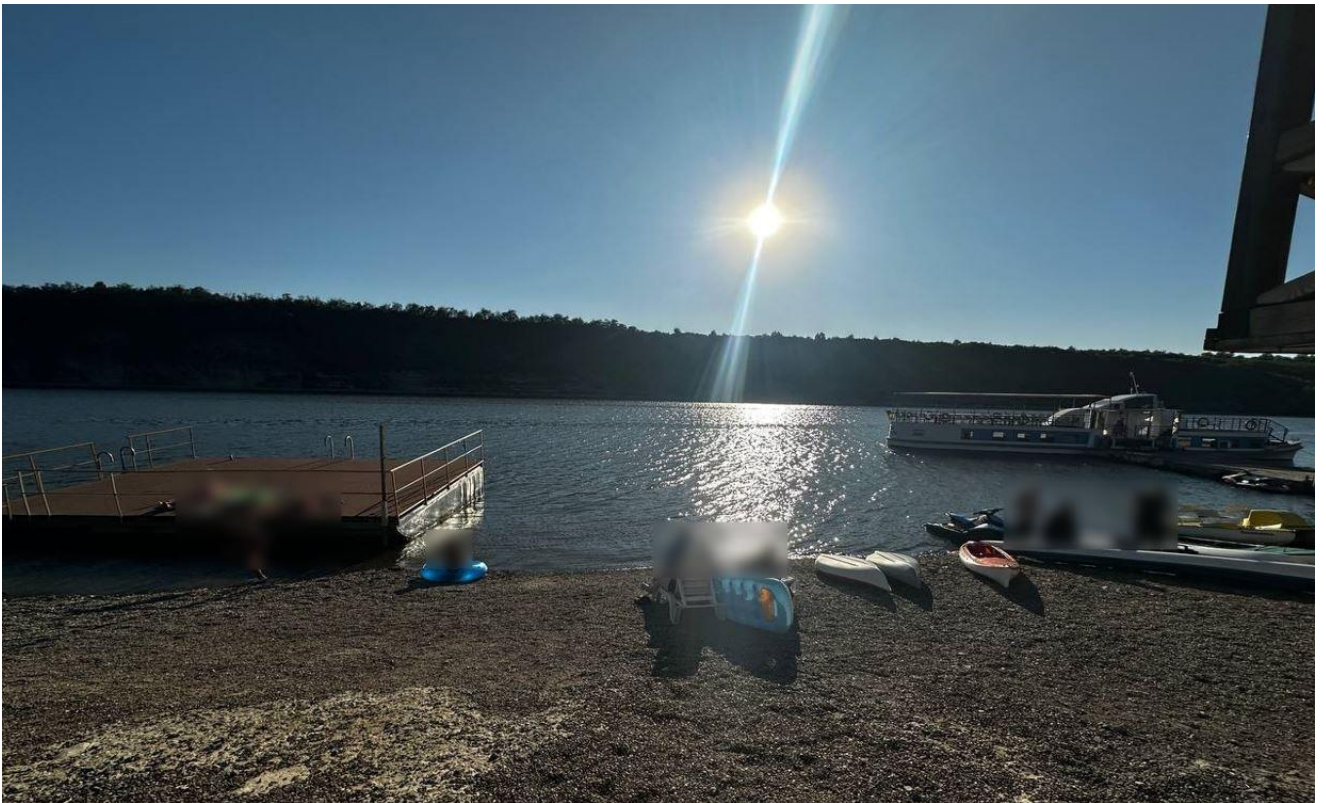
5) вплив зовнішніх дій на виникнення і розвиток АП:

1. За показами свідка в безпосередній близькості від прямуючого вздовж берега водного мотоцикла пройшов гумовий катер з підвісним мотором великої потужності, катер підіймав високу хвилю і водний мотоцикл злетів на хвилю і за декілька секунд відбулося зіткнення водного мотоциклу із стоянковим судном (плавдачею). Свідок намалював схему положення причалу, пасажирського судна біля плавпричалу, водного мотоцикла і гумового катера в часі безпосередньо перед зіткненням (див. на малюнку нижче). На відео видно прямуючий на вихід з річки Смотрич (назустріч аварійному ТЗ) моторний плавзасіб, який здійснює значну хвилю в кільватері, відтак дані покази свідка в цілому підтверджено.

Відповідно до наявного у розслідувачів відеозапису, на якому видно гумовий човен, який іде на зустрічному (непаралельному) курсі відносно водного мотоцикла, човен порівнявся з водним мотоциклом за 17 секунд до зіткнення (човен перебував на траверзі гідроцикла), з того часу гідроцикл циклічно налітав на хвилі від моточовна.

Відстань між водними плавзасобами на траверзі, як можна припускати на основі відео, могла бути 10-20 м, імовірно судна рухалися зустрічними непаралельними курсами. За 10-4 секунд до зіткнення на відео видно як водний мотоцикл на великій швидкості піднімається на хвилях від моторного човна, і майже відривається від поверхні води. Відтак, вихід на перші хвилі відбувся приблизно за 5 секунд після того, як судна розійшлися правими бортами (за 12 секунд до зіткнення), вихід на останню хвилю гідроцикла відбувся приблизно за 3-4 секунд до зіткнення, за 70-90 м від стоянкового судна з яким відбулося зіткнення. Тобто щонайменше протягом 11-12 секунд гідроцикл налітав на хвилі і відривався від поверхні води. Це могло вплинути на дезорієнтацію і розгубленість водія водного мотоциклу (який не мав навичок керування гідроциклом), та, відтак, за 4 секунди після виходу на останню хвилю він допустив зіткнення із стоянковим плавзасобом.

⁹ – відповідно до статті 225 КУпАП органи морського і внутрішнього водного транспорту розглядають справи про такі адміністративні правопорушення: про порушення..., правил охорони порядку і безпеки плавання малих, спортивних суден і водних мотоциклів, правил випуску судна у плавання або допуск до керування судном осіб, які не мають відповідного документа, правил судноплавства на морських і внутрішніх водних шляхах, правил реєстрації суден, правил користування малими, спортивними суднами та водними мотоциклами, правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден (статті 114, 115, 116, 116-1, 116-2, 116-3, 118, 118-1).

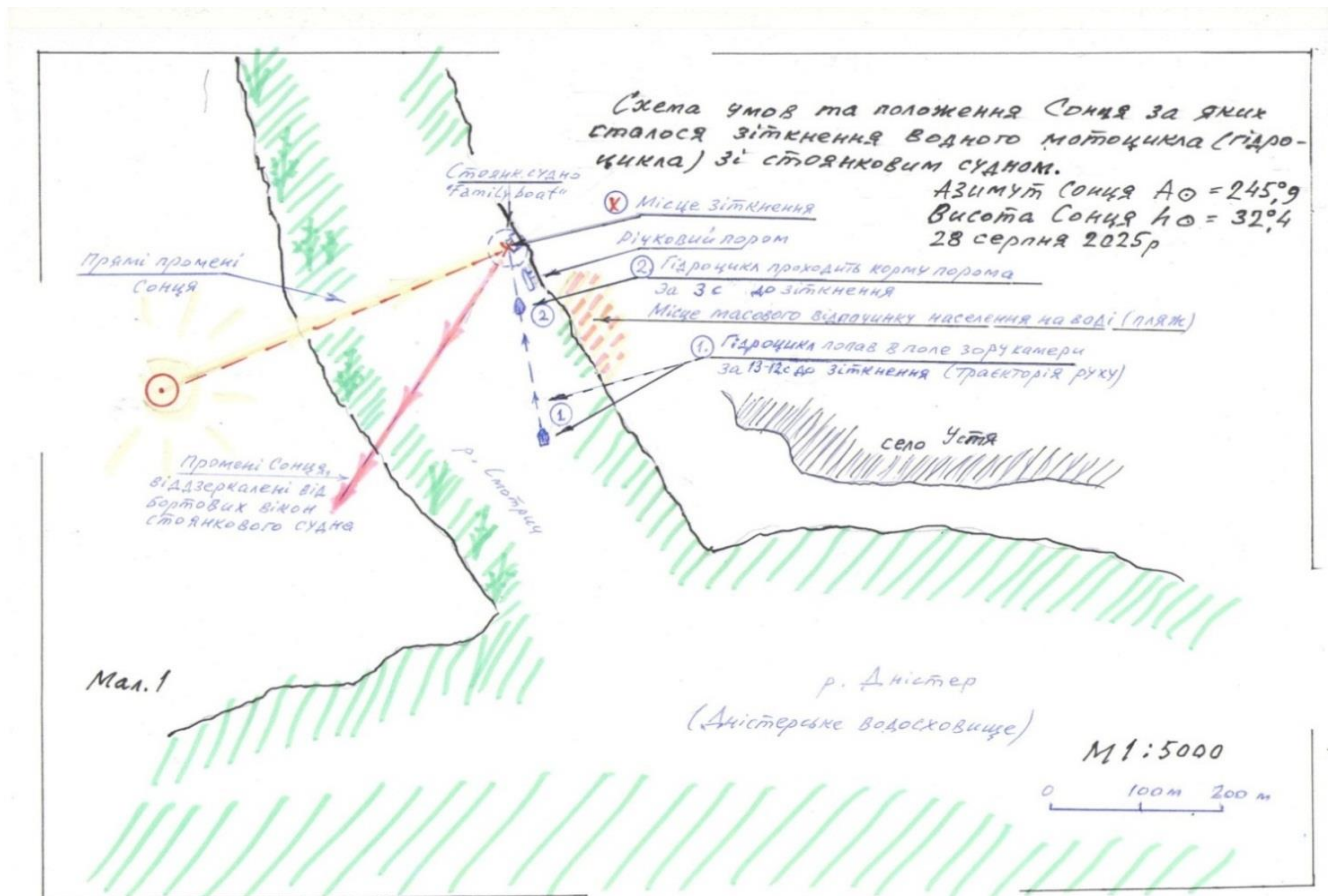
2. Азимут Сонця в часі АП за розрахунками був $245^{\circ},2$ (WSW); висота Сонця - $32^{\circ},4$; курс гідроцикла, судячи з карти акваторії, де відбулася АП (на google-maps) був приблизно $355^{\circ},0$, відтак курсовий кут прямих променів сонця відносно курсу гідроцикла був кормовий $-110^{\circ},0$ л/б (-20° позаду траверза судна на курсі). В той же час віддзеркалені промені сонця водій гідроциклу міг бачити зліва і прямо по курсу (див. Мал. 1 – нижче), що показово видно на відео.

Відтак, група з розслідування робить припущення, що водій аварійного гідроцикла міг бути засліплений віддзеркаленими від води і від бортових вікон стоянкового судна (плавдачі) променями сонця, і протягом трьох секунд, які лишилися до зіткнення міг бути дезорієнтований щодо наявності попереду перешкоди.

Віддзеркалення сонця могло було посилене тим, що всередині плавдачі, приміщення нижньої палуби було затемнене, що видно з фото. Найвний розрахунок показує, що за 5-6 м від виступаючої палуби (анфілади) стоянкового судна водій

міг бути повністю засліплений відблисками сонця, двічі віддзеркаленими від вікон стоянкового судна та поверхні води (ескізний малюнок в додатку)¹⁰

6. Висновки та рекомендації:

1) аналіз АП:

Групою з розслідування встановлено, що перебуваючи на відпочинку у готельному комплексі «Садиба Тарас Бульба» двоє осіб 1999 та 2002 р. н., узяли напрокат водний мотоцикл (аварійний ТЗ), та почали водну прогулянку на ньому по річках Дністер, Смотрич. Жодна із вказаних двох осіб не мала права керування даним видом прогулянкового судна (порушення п. 6 розд. II, п. 5 розд. V Правил (1), Закону), та не мала навичок судноводія водного мотоцикла, проте уповноважена посадова особа готельного комплексу (адміністрація суб'єкта господарювання), з відома власника (з показів свідка), фактично надала дозвіл на вихід у плавання вказаним двом відпочиваючим громадянам, та керування водним мотоциклом (надавши ключі від запалення двигуна водного мотоцикла), в порядку

¹⁰ – розрахункова висота вікон 1,8-2,8 м над поверхнею води; крім того, окрім вікон вздовж довгого борту стоянкового судна, є також вікна розташовані під кутом 45° до бортів судна; розрахункова висота очей водія гідроцикла 1,2-1,4 м; висота Сонця в с. Устя о 16.30 28.08.2025 була 32°,4 (над істинним горизонтом).

тимчасового платного користування (напрокат), не вимагаючи від відпочивальників пред'явлення документу, який посвідчує право особи на керування водним мотоциклом, що заборонено чинним законодавством (порушення п. 5 розд. V Правил (1), Закону). Такими діями адміністрації суб'єкта господарювання, було порушено низку правил, вимог, положень нормативно-правових актів України, про які вказано вище, (див. п. 5 Звіту).

Вказані особи не мали права власності на водний мотоцикл (група з розслідування, не має в розпорядженні правовстановлюючих документів власника водного мотоциклу «Sea Doo» д. н. «ua 5595 KV»), власник водного мотоцикла «Sea Doo» д. н. «ua 5595 KV» вказаний в ДСРУ (фізична особа), також не мала документів на ТЗ, оскільки заявою від 01.08.2025 виключила даний аварійний ТЗ із ДСРУ, відтак, його державна реєстрація в часі АП була припинена, а суднові документи зберігалися в Адміністрація судноплавства (у листі до НБРТ Адміністрація судноплавства вказує, що власник ТЗ фізична особа подала заяву про виключення вказаного водного мотоцикла з ДСРУ¹¹).

Експлуатація водного мотоциклу (аварійного ТЗ) не зареєстрованого у встановленому порядку – заборонена чинним законодавством (порушення п. 5 розд. V Правил (1), Закону).

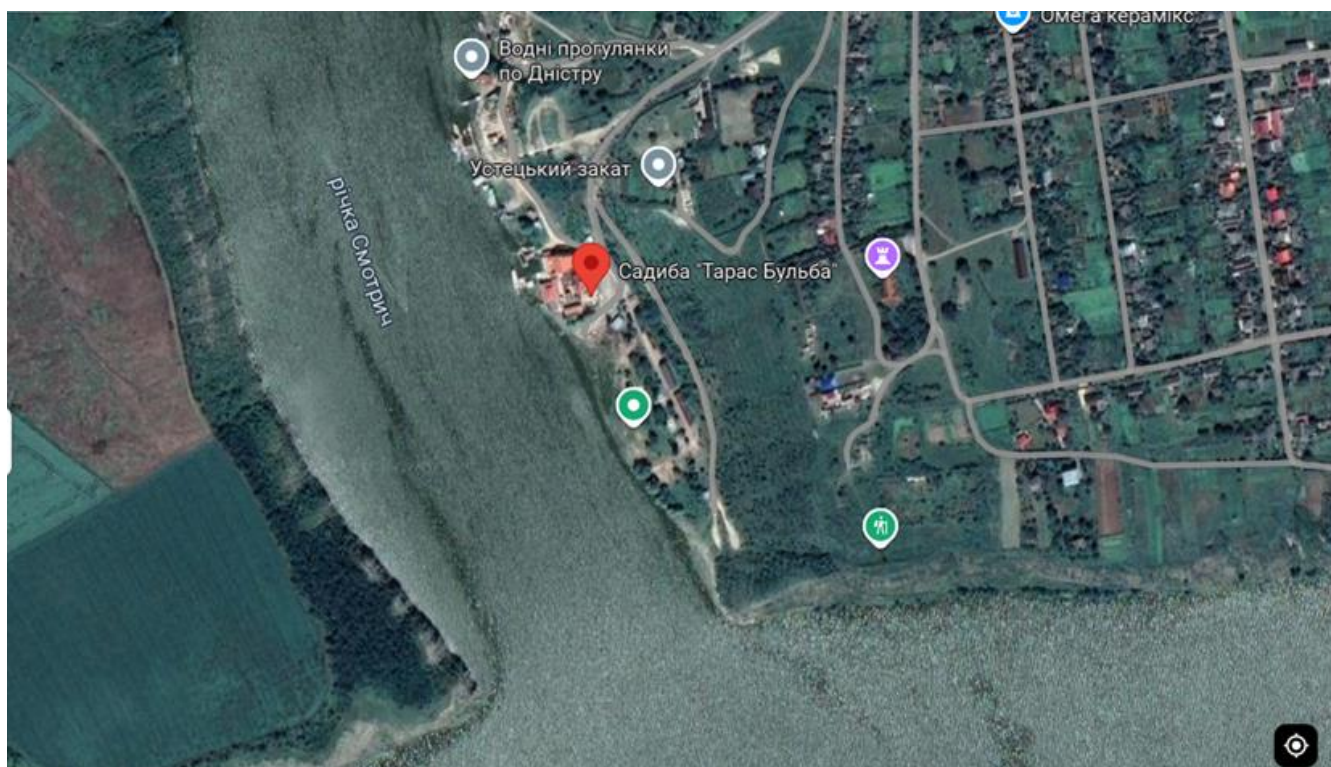
Сам нелегальний прокатний пункт водних ТЗ, який за визначенням (див. перелік термінів Правил (1), Правил (3), Закону) має бути відкритою та зареєстрованою БСМС, відповідно до розділів II, III Правил (2), ст. 42 Закону, не був відкритий і зареєстрований відповідно до встановленого (Правилами (2), Положенням (1), Законом) порядку. Використання БСМС відкритих не у встановленому Законом порядку, забороняється (ст. 42 Закону).

2) причини АП:

АП стала наслідком низки порушень положень нормативно-правових актів в сфері безпеки судноплавства, зокрема, неправомірні (протизаконні) дії власника і обслуговуючого персоналу (адміністрації) готельного комплексу, в якому функціонував нелегальний прокатний пункт водних транспортних засобів – водних мотоциклів. Оскільки вказаний пункт прокату не є відкритим та зареєстрованим у встановленому порядку, він функціонував з порушенням порядку відкриття і реєстрації баз для стоянки малих суден і водних мотоциклів, виписаних у розділах II, III, IV Правил (2), та ст. 42 Закону, відтак, не оглядався та не перебував під наглядом відповідних уповноважених посадових осіб місцевих органів влади та органу центральної виконавчої влади, які здійснюють державний нагляд за

¹¹ – листом № 15241/13/15-25 від 17.09.2025 Адміністрація судноплавства повідомляла групу з розслідування, що «зазначене судно 01.08.2025 виключено з Державного судового реєстру України у зв'язку з продажем на підставі договору купівлі-продажу судна від 17.07.2025 № 1707. Додатково інформуємо, що копія зазначеного договору до заяви не додавалася» (кінець цитати). Твердження про не встановлення власника аварійного ТЗ зазначено в Акті розслідування даної аварійної події, яке проводилося Адміністрацією судноплавства у вересні 2025 року. Разом з тим, група з розслідування відзначає, що станом на січень 2026 року у відповідній колонці ДСРУ власником зазначеного аварійного ТЗ зазначена – фізична особа.

безпекою на внутрішньому водному транспорті та станом дотримання місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів¹².

Відтак, посадова особа готельного комплексу, не перебуваючи під контролем відповідальних служб і посадових осіб органів влади, діючи самоуправно, та в межах самоуправно встановленого власником закладу внутрішнього розпорядку, надала фактичний дозвіл на випуск в плавання водним мотоциклом особи, яка не мала права керування плавзасобами такого виду, що в кінцевому рахунку призвело до аварійної події із травмуванням двох осіб.

Сприяючим фактором аварійної події є поведінка власника водного мотоциклу, який припинивши реєстрацію вказаного транспортного засобу, отже маючи в розпорядженні моторний плавзасіб без судових документів,

¹² – з джерел публічної інформації (з офіційного сайту Адміністрації судноплавства) встановлено, що у Хмельницькій області відкриті і функціонують 2 (дві) відкриті і зареєстровані БСМС, з цих двох найближча до місця аварійної події знаходиться в с. Врублівці, яке знаходиться за 12 км від місця аварійної події. Разом з тим, на офіційному сайті Хмельницької обласної військової адміністрації (далі – ХмОВА, ХМОДА) даних про відкриті і функціонуючі БСМС – немає. Інших відкритих даних, переліків, відкритої інформації, на які є посилання у місцевих Правилах плавання малих суден і водних мотоциклів у Хмельницькій області (Правила (1)(див. скорочення на стор. 2 Звіту), та які мають бути оприлюднені на офіційному сайті ХмОВА – немає. Так, не оприлюднено Переліку відкритих БСМС в Хмельницькій області, не оприлюднено місць розміщення прокатних пунктів та водних атракціонів, які визначаються місцевими органами влади за межами зон відпочинку на пляжах та прилеглих до них ділянок акваторії, що відведені для купання (відпочинку) людей (відповідно до п. 4 розд. VII Правил безпеки людей на водних об'єктах (наказ МВС № 301) (Правило 3), не оприлюднено розташування місць масового відпочинку населення на воді тощо.

не забезпечив належного зберігання транспортного засобу, та не забезпечив обмеження доступу до транспортного засобу інших осіб¹³.

Особа, яка керувала водним мотоциклом в часі аварійної події, не була належно ознайомлена з місцевими Правилами плавання для малих суден і водних мотоциклів, Правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах, як цього вимагають Правила безпечної експлуатації БСМС (Правила (2), та Положення про СУБС на МРТ (Положення (1), не мала відповідного міжнародного кваліфікаційного посвідчення на право управління прогулянковим судном, не була попереджена про відповідальність за керування прогулянковим судном не маючи права керування, та взагалі, не мала навичок управління водним мотоциклом.

Враховуючи той факт, що органами Адміністрації судноплавства після аварійної події накладено стягнення лише на особу, яка керувала водним мотоциклом в часі аварійної події, не маючи документа на право керування, сам ТЗ, реєстрація якого була припинена, перебував в нелегальній експлуатації, а на жодну з посадових осіб, що нелегально здійснювали підприємницьку діяльність у не відкритому та незареєстрованому у встановленому порядку підприємстві по прокату потужних водних ТЗ (гідроциклів), стягнень не накладено, група з розслідування відзначає:

- уповноважений центральний орган виконавчої влади, який здійснює державний нагляд за безпекою судноплавства на ВВШ, за додержанням суб'єктами внутрішнього водного транспорту вимог законодавства з безпеки судноплавства, та здійснює державний нагляд за станом дотримання місцевих Правил плавання для малих суден і водних мотоциклів, накладав стягнення вибірково та не об'єктивно. Подібне вибіркоче та необ'єктивне реагування на низку порушень нормативно-правових актів в сфері безпеки судноплавства, не сприяє покращенню стану безпеки судноплавства та зменшенню аварійності на внутрішньому водному транспорті;

- у сфері використання внутрішнього водного транспорту, зокрема малих суден і водних мотоциклів, фактичний стан речей, коли орган виконавчої влади, що здійснює державний нагляд в частині організації безпечного використання малих суден і водних мотоциклів на ВВШ, не має змоги встановити власника та не реагує на факт безконтрольного використання потужного водного ТЗ (реєстрація якого припинена) з боку незаконно функціонуючих суб'єктів підприємницької діяльності (нелегальних прокатних пунктів водних ТЗ), що самоуправно випускають в плавання осіб, які не мають прав керування такими плавзасобами, потребує адміністративного-правового коригування;

- не оприлюднення місць розміщення прокатних пунктів та водних атракціонів з боку ХМОВА (ХМОДА), місць масового відпочинку людей на воді, переліку відкритих БСМС, відведених місць для навчання керуванню водними

¹³ – Відповідно до п. 2.1 Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженого наказом Міністерством транспорту України від 20.11.2003 № 904, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України за № 1193/8514 від 19.12.2003. та Додатку 3 «Функціональні вимоги до баз для стоянок маломірних (малих) суден до п. 5.3.4 цього Положення, на БСМС мають бути відведені штраф-майданчики для встановлених бездокументних суден, таких що не мають власника тощо.

мотоциклами тощо, є порушенням п. 4 розд. VII Правил безпеки, людей на водних об'єктах (наказ МВС № 301) (Правило (3) в списку скорочень), відповідно до якого місця розміщення прокатних пунктів та водних атракціонів визначаються місцевими органами влади за межами зон відпочинку на пляжах та прилеглих до них ділянок акваторії, що відведені для купання (відпочинку) людей, відтак, вказаний місцевий орган влади виявляє ігнорування та неправомірну недбалість щодо забезпечення безпеки людей на воді в області ¹⁴.

3) перелік судових документів, що втратили чинність на дату АП:

Після виключення судна з ДСРУ або СКУ всі документи, пов'язані з його реєстрацією, зберігаються Адміністрацією судноплавства не менше трьох років.

У зв'язку із аварійною подією, пов'язаною із зіткненням суден, у випадку поновлення реєстрації аварійного судна (водного мотоцикла), аварійне судно підлягає представленню органам технічного контролю (інспекції) для технічного огляду на придатність до плавання.

4) Класифікація АП:

Відповідно до пункту 8 розділу 2 Порядку проведення технічного розслідування аварійних подій, пов'язаних із судноплавством на внутрішніх водних шляхах, затвердженого Міністерством розвитку громад та територій України наказом від 25 листопада 2025 року № 1627, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 грудня 2025 року за № 1946/45352 – АП класифікується як серйозна аварія з малим судном, оскільки внаслідок аварії травмовано 2 осіб, судно зазнало зіткнення зі стоянковим судном.

Рекомендації:

1. Центральному органу виконавчої влади, що формує державну політику у сфері ВВТ, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ВВТ, обласним державним (військовим) адміністраціям, Київській ОВА (ОДА):

1.1. До Типової форми місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та засобів розваг на воді, місцевих Правил плавання малих суден і водних мотоциклів (Правила (1), Порядку реєстрації суден в ДСРУ, СКУ (Порядок (1), Положення про СУБС на МРТ (Положення (1), Правил безпечної експлуатації БСМС (Правила (2) внести положення щодо умов безпечного зберігання на БСМС та обмеження доступу сторонніх осіб до малих суден і водних мотоциклів, щодо яких припиняється їх реєстрація в ДСРУ (СКУ), зокрема внести положення (вимогу) щодо надання органу реєстрації підтверджувальних документів про безпечне зберігання ТЗ та обмеження доступу сторонніх осіб до таких суден (малих суден).

¹⁴ – На офіційному сайті ХмОВА немає відповідної оприлюдненої інформації. На запит надісланий листом НБРТ від 20.03.2026 № 1.2-1.13/091 вказаний орган місцевої влади надав відповідь, якою підтвердив відсутність відкритої інформації, зокрема по відкритих БСМС, на офіційному сайті.

2. Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері ВВТ, Хмельницькій ОВА (ОДА) надати пропозиції:

2.1. Щодо виправлення причин, що призвели до порушень безпеки судноплавства малих суден (водних мотоциклів) на ВВШ в області, зазначених в Звіті.

2.2. Щодо забезпечення безпеки людей на воді, відповідно до зауважень, виписаних в розділі 6 Звіту (Аналіз АП, Причини АП).

Зазначені вище пропозиції направити на адресу НБРТ¹⁵.

3. Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ВВТ, обласним державним (військовим) адміністраціям, Київській МДА (КМВА) на офіційних сайтах: щопівроку оприлюднювати упорядковану належним чином публічну інформацію щодо вжитих заходів по здійсненню державного нагляду за станом дотримання місцевих Правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді.

4. Обласним ОДА (ОВА), Київській МДА (КМВА) на офіційних сайтах:

4.1. оприлюднити (оновити) публічну інформацію щодо безпеки судноплавства малих суден і водних мотоциклів на ВВШ, безпечної експлуатації БСМС, безпеки людей в місцях масового відпочинку людей на воді, (розмістити (оновити): переліки відкритих БСМС, дані по розміщенню місць прокатних пунктів (місць навчання керуванню) водними мотоциклами, дані по розміщенню місць масового відпочинку людей на воді, інформацію про аварійні випадки та порушення правил користування малими суднами тощо).

5. Обласним ОДА (ОВА), Київській МДА (КМВА), власникам БСМС:

5.1. із залученням представників органів місцевої влади і самоврядування, відповідальних посадових осіб територіальних управлінь центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ВВТ (в порядку участі за погодженням), для попередження аварійних подій перед початком сезону масового відпочинку людей на воді (пляжного сезону) провести дні безпеки, відповідно до пунктів 23-25 розд. III Правил безпечної експлуатації БСМС (Правил (2)). В часі проведення днів безпеки виявити незареєстровані плавзасоби, БСМС (не відкриті, щодо БСМС) у встановленому порядку, такі що не мають власників, належної документації (суднових документів), або реєстрація яких припинена, виявити нелегально функціонуючі прокатні пункти малих моторних прогулянкових суден і водних мотоциклів, із перевіркою на відповідність перевірених об'єктів нормам і правилам, виписаним в нормативно-правових актах, що стосуються безпеки плавання малих суден і водних мотоциклів, вимогам випуску суден у плавання, допуску до керування судном судноводіїв малих суден, реєстрації суден, правил безпечного користування малими суднами і водними мотоциклами, правил безпечної експлуатації баз для стоянки малих суден. Результати, виявлені в дні безпеки, в упорядкованій формі оприлюднити на офіційних сайтах місцевих державних (військових) адміністрацій, надати можливість місцевим органам влади поширити інформацію за результатами днів безпеки.

¹⁵ – Посилання на порушення відповідних нормативно-правових актів див. вище у розділі 6 п.1) Аналіз АП, (скорочення назв нормативно-правових актів у списку скорочень на стор. 2 Звіту). Адреса НБРТ розміщена на його офіційному сайті.